

PROGRAM RAZVOJA VRTCA BOHINJ

za obdobje od šolskega leta 2012/13 do šolskega leta 2016/17

Bohinjska Bistrica, junij 2012

I. UVOD

a. ZAKONSKE PODLAGE

Program razvoja vrtca je dokument, ki ga na podlagi 48. člena Zakona o organizaciji vzgoje in izobraževanja (Ur.l. 16/2007-UPB5, 36/2008, 58/2009 (64/2009 popr., 65/2009 popr.), 20/2011) sprejema svet javnega vrtca oziroma šole.

Program razvoja Vrtca Bohinj temelji na viziji Vrtca Bohinj in je plod skupnih razmišljanj zaposlenih, staršev in ustanovitelja. Program je strateški dokument zavoda, s katerim so opredeljeni prednostni cilji za obdobje naslednjih petih let (od šolskega leta 2012/13 do šolskega leta 2016/17), in s pomočjo katerih je mogoče uresničevati vizijo zavoda. Na temelju programa razvoja Vrtca Bohinj se na začetku vsakega šolskega leta sprejme izvedbeni akt - Letni delovni načrt vrtca, ki podrobneje opredeli dejavnosti, s katerimi bo vrtec dosegal cilje programa razvoja vrtca.

b. NASTAJANJE DOKUMENTA

Program razvoja Vrtca Bohinj je nastal ob upoštevanju zgodovinskega ozadja in aktualnega dogajanja v lokalni skupnosti, državi Sloveniji in Evropski uniji. Upoštevana je bila slovenska zakonodaja na področjih vzgoje in izobraževanja, športa, kulture, sociale, zdravja in varovanja narave ter nacionalni programi, sprejeti na omenjenih področjih, temeljne usmeritve UNESCO mreže ASP šol, Razvojni program podeželja Zgornje Gorenjske ter Program razvoja turizma v Bohinju.

Ravnateljica javnega zavoda OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica, v okviru katerega deluje Enota vrtec Bohinj, je imenovala razvojni tim za pripravo programa vrtca, ki ga sestavlja 7 strokovnih delavk Vrtca Bohinj.

V prvi fazi priprave programa razvoja vrtca je razvojni tim zbral dokumente in gradivo, na temelju katerih je bila opravljena širša analiza konteksta, v katerega je umeščen Vrtec Bohinj.

Sledila je priprava anketnih vprašalnikov za starše in zaposlene, izvedba raziskave potreb in pričakovanj med zaposlenimi in starši, ter analiza zbranih rezultatov raziskave.

Na temelju vseh opravljenih analiz je razvojni tim pripravil predlog prednostnih ciljev, ki bi jih bilo smiselno zapisati v program razvoja vrtca, in predlog strategij, s katerimi bi bilo mogoče te cilje tudi uresničevati. Prav tako je opredelil pričakovane rezultate dejavnosti in kazalnike za merjenje pričakovanih rezultatov.

V zaključni fazi priprave predloga programa razvoja vrtca je razvojni tim pripravil besedilo programa razvoja vrtca in opredelil način spremljanja in izvajanja programa razvoja vrtca.

Izdelan predlog programa vrtca je razvojni tip posredoval svetu zavoda, ki je o njem razpravljal in ga dne ... tudi sprejel.

II. VIZIJA VRTCA BOHINJ

Predlog vizije vrtca je pripravil razvojni tim vrtca. V procesu priprave je oblikoval vprašalnik vrednot Vrtca Bohinj, ki so ga reševali zaposleni vrtca Bohinj. V vprašalnik so bile vključene vrednote, ki jih vsebujejo dokumenti nacionalnih razvojnih strategij na področjih vzgoje in izobraževanja, športa, kulture, sociale, zdravja in varovanja narave; vrednote, ki jih zagovarja UNESCO mreža ASP šol; ter vrednote, ki jih vsebujejo razvojni dokumenti na lokalni ravni (upoštevana sta bila dokumenta *Razvojni program podeželja Zgornje Gorenjske* in *Program razvoja turizma v Bohinju*). Na temelju vrednot, ki so bile izpostavljene kot najbolj nujne vrednote za nadaljnji razvoj Vrtca Bohinj, je razvojni tim pripravil predlog besedila vizije Vrtca Bohinj. Predlog vizije vrtca je bil predstavljen vsem zaposleni, staršem in predstavnikom ustanovitelja. Na podlagi pripomb in mnenj je bilo pripravljeno dokončno besedilo vizije Vrtca Bohinj.

Besedilo vizije Vrtca Bohinj

Zdrav otrok
v zdravem in varnem okolju
se ob medsebojnem sodelovanju
in strokovni podpori
uči na igriv način
in raste v sproščeno, ustvarjalno in odgovorno odraslo osebo.

ZDRAV OTROK: V skladu z definicijo zdravja Svetovne zdravstvene organizacije skrbimo za otrokovo celovito zdravje: za telesno, duševno in socialno dobrobit otroka.

V ZDRAVEM IN VARNEM OKOLJU: Soustvarjamo okolje, ki omogoča pestre gibalne dejavnosti, bogate senzorne izkušnje, čustveno varno in ljubeznivo vzdušje, igrive miselne izzive, zdravo prehrano in urejeno ter varno igralno okolje. Vzgajamo za trajnostni razvoj in preudarno sobivanje v čistem in zdravem naravnem okolju.

OB MEDSEBOJNEM SODELOVANJU: Gradimo pozitivne medsebojne odnose med otroki, zaposlenimi in starši otrok. Povezujemo se z lokalno skupnostjo in soustvarjamo medgeneracijsko povezanost tukajšnjih prebivalcev.

OB STROKOVNI PODPORI: Zagotavljamo strokovno delo in ustrezno usposobljenost strokovnih delavcev vrtca. Gradimo na preizkušeni tradiciji in smo hkrati odprti za najsodobnejša spoznanja o kakovostni vzgoji in izobraževanju predšolskih otrok.

SE UČI NA IGRIV NAČIN: Zavedamo se pomena zgodnjega učenja za otrokov nadaljnji razvoj, zato spodbujamo igrivo, izkustveno, motivirano, ustvarjalno, inovativno in vsestransko zgodnje pridobivanje učnih izkušenj.

POSTAJA SPROŠČENA, USTVARJALNA IN ODGOVORNA (ODRASLA) OSEBA: Z načinom dela v vrtcu soustvarjamo temelje za otrokovo sproščeno sprejemanje samega sebe in izražanje njegovih lastnih potencialov, spodbujamo otrokovo naravno ustvarjalnost in funkcionalno dejavnost ter vzgajamo za odgovorno in solidarno sobivanje v skupnosti z drugimi ljudmi.

III. ANALIZA KONTEKSTA, V KATEREGA JE UMEŠČEN VRTEC BOHINJ

Analiza je vključevala pet področij: širši družbeni kontekst, kontekst lokalne skupnosti, vidik zaposlenih, vidik staršev ter vidik otrok. Na vsakem področju so bile identificirane prednosti (Kaj je na tem področju dobro? Kaj so naše specifične, pozitivne posebnosti? Kaj drugi vidijo kot naše prednosti?), slabosti (Kaj bi lahko izboljšali? Kje imamo mi manj virov kot drugi? Kaj drugi običajno ocenjujejo kot naše slabosti?), priložnosti (Kakšne možnosti imamo na razpolago? Katere danosti bi lahko izkoristili? Kako lahko naše prednosti obrnemo v priložnosti?) in ovire (Katere ovire vam lahko porušijo vaše načrte? Kaj počne naša konkurenca? Kakšne ovire vam predstavljajo vaše slabosti?). Povzetek analize je prikazan v nadaljevanju tega poglavja.

a. Širši družbeni kontekst

PREDNOSTI:

- Čedalje več strokovne podpore in uvida v pomen otrokovih zgodnjih izkušenj za otrokovo nadaljnje življenje.
- Veljavna šolska zakonodaja, ki zahteva visoko stopnjo usposobljenosti strokovnih delavcev vrtca.
- Izdelan in v praksi uveljavljen kurikulum za vrtce, ki spodbuja celosten pristop k vzgoji otroka.
- V programe predšolske vzgoje se vključuje čedalje večji delež otrok, zlasti se je v zadnjih letih povečal delež vključevanja otrok prvega starostnega obdobja.
- Čedalje večja senzitivnost družbe na otrokove pravice, rastoče število ukrepov za zaščito otrok pred nasiljem in zanemarjanjem, relativno dobra podpora integraciji otrok s posebnimi potrebami.

SLABOSTI:

- Obdobje gospodarske krize, zaradi katere se krčijo finančna sredstva tudi za področje predšolske vzgoje.
- Čedalje večja socialno ekonomska razslojenost družbe, kar ima za posledico tudi čedalje večje razlike med otroki, vključenimi v vrtec.
- Ob številnih pojavih nasilja in rastočem številu pritožb s strani staršev nad delom vrtcev postajajo pravila za delo v vrtcu vedno bolj omejujoča (npr. vedno večje omejitve dejavnosti zaradi zahtev po zagotavljanju varnosti otrok).
- Povečanje števila rojstev otrok po eni strani zagotavlja ohranjanje dejavnosti vrtcev, po drugi strani pa zahteva tudi številne organizacijske spremembe in prilagoditve, pogosto tudi delo v skupinah z maksimalno možnim povečanjem normativov glede števila otrok v skupinah.
- V primerjavi z drugimi državami imamo v Sloveniji nizko stopnjo funkcionalnih znanj.
- Čedalje večja informatizacija družbe, kar posledično pomeni oženje spektra interesov otrok, hkrati pa pomeni čedalje večje tveganje za nastanek razvojnih motenj otrok.
- V primerjavi z drugimi državami slovenski starši plačujejo višjo ceno oskrbnine vrtca.
- Hitrejši tempo življenja, kar posledično povzroča večjo vznemirjenost pri otrocih.

PRILOŽNOSTI:

- Delitev primerov dobre prakse iz našega vrtca s širšo javnostjo.

OVIRE:

- Zviševanje normativov in slabšanje delovnih pogojev zaradi varčevalnih ukrepov zmanjšuje možnosti razvoja novih primerov dobre prakse, znižuje delovno motivacijo za dodatno delo, za posredovanje izkušenj drugim vrtcem itd. . .

b. Kontekst lokalne skupnosti

PREDNOSTI:

- Lega lokalne skupnosti na enem od področij z največjim številom naravnih dragocenosti. Relativno ohranjeno naravno okolje. Območje pod posebno zaščito RS (TNP, Natura 2000. . .).
- Območje z velikim poudarkom na turistični dejavnosti, prostor srečevanja z ljudmi drugih krajev, držav in kultur.
- Spadamo med regije, ki imajo glede na druge slovenske regije nižjo stopnjo razvojne ogroženosti, delež nezaposlenosti je v primerjavi z drugimi regijami manjši.
- Delež vseh otrok, ki se vključujejo v vrtec, je v primerjavi s slovenskim povprečjem večji in znaša približno 60% za 3-4 letne otroke, 70% za 4-5 letne otroke in 80% za 5-6 letne otroke.
- Manjša občina omogoča večje povezovanje med posameznimi subjekti lokalne skupnosti. Relativno velika pripravljenost organizacij in podjetij za sodelovanje z vrtcem.
- Velike možnosti za športno rekreativne dejavnosti na območju domače občine (relativna dostopnost naravnih in urejenih športno-rekreativnih površin).
- Okolje je zelo sprejemljivo za sodelovanje z vrtcem (možnost obiskov v ustanovah, delovnih organizacijah, kmetijah, podjetjih; sodelovanje s turističnimi organizacijami...).

SLABOSTI:

- Malo ponudbe za družine s predšolskimi otroki. Zlasti v zgornji dolini ni športnih in igralnih površin za otroke. Manjša ponudba dejavnosti za prosti čas, rekreacijo in šport.
- Šibka kultura ohranjanja čistoče javnih površin in prostorov (prisotno uničevanje igralnih površin, onesnaževanje ipd.).
- Oddaljenost od kulturnih središč (npr. dolga pot do gledališča, živalskega vrta. . .).

PRILOŽNOSTI:

- Aktivno vključevanje subjektov lokalne skupnosti v izvajanje vzgojno-izobraževalnega procesa.
- Izvajanje vzgojno-izobraževalnega procesa v naravnem okolju.
- Sodelovanje vrtca pri ustvarjanju turistične ponudbe za družine s predšolskimi otroki.

OVIRE:

- Nevarnosti bivanja v naravnem okolju (več možnosti za poškodbe, klope. . .).
- Birokratske ovire, če želimo izvajati dejavnosti na območju TNP.
- Oddaljenost vrtca od naravnih prostorov zahteva več organiziranosti. . .
- Organizacija dejavnosti v kulturnih središčih je zaradi oddaljenosti finančno dražja, časovno zahtevnejša in težje izvedljiva.
- Povabila drugih so dražja (plačevanje potnih stroškov. . .).

c. Vidik staršev

PREDNOSTI:

- Starši večinoma pozitivno sprejemajo vrtec in zaposlene v vrtcu, podpirajo dejavnosti vrtca, se aktivno vključujejo v organizirane dejavnosti vrtca, namenjene celotni družini.
- S strani nekaterih staršev velika pripravljenost za pomoč pri organizaciji nekaterih dogodkov (z delom, materialom, brezplačnimi storitvami...).
- Veliko pomembnost pripisujejo razvoju vzgojnih vrednot in izvajanju vsakdanjih vzgojnih aktivnosti, nekoliko manjšo pomembnost pripisujejo posebnim dnevom dejavnosti, še manjšo pomembnost interesnim dejavnostim. V tem se zelo skladajo s strokovno usmerjenostjo strokovnih delavk v vrtcu.
- Zaradi manjše občine se starši in zaposleni med seboj precej dobro poznamo, kar omogoča lažjo medsebojno komunikacijo, tudi se je lažje obrniti po pomoč k nekemu, ki ga poznamo že od prej. Tudi s strani staršev je boljša pripravljenost za sodelovanje in boljša medsebojna povezanost. Tudi otroci so preko tega med seboj bolje povezani, se poznajo že od doma.

SLABOSTI:

- Majhen odziv staršev pri aktivnostih, ki so organizirane samo za starše (npr. vzgojna predavanja ali srečanja za starše, govorilne ure, roditeljski sestanki...).
- V procese aktivnega soodločanja, presojanja, izražanja mnenj se vključuje le slaba tretjina staršev vpisanih otrok.
- Zaradi prevelikega poznavanja (majhen kraj) je včasih ogrožena avtoriteta strokovnih delavcev (nekoga od zunaj bolj upoštevajo kot nas).
- Nekateri starši imajo pogosto napačne predstave o delu vrtca, prav tako imajo neustrezne predstave o razvojnih potrebah otrok, kar posledično vpliva tudi na pričakovanja staršev do otrok in vrtca.

PRILOŽNOSTI:

- Obogatitev dejavnosti v vrtcu, ko starši pridejo v vrtec in pomagajo izvesti dneve dejavnosti.

OVIRE:

- Starši se pogosto počutijo nekompetentne priti v vrtec in izvesti dejavnost v skupini otrok.
- Težje usklajevanje urnikov med službo staršev in delovnim časom vrtca.
- Dileme glede dneva odprtih vrat (občutek dolžnosti in hkrati težko, ker bi bil otrok zaradi tega prikrajšan).

d. Vidik zaposlenih

PREDNOSTI:

- Visoka stopnja motiviranosti za delo pri večini zaposlenih v kolektivu. Relativno dobra usposobljenost kadra. Pri večini zaposlenih pripravljenost za novo učenje.
- Imamo kar nekaj primerov zelo dobre prakse v vrtcu (tako na ravni posameznih vzgojnih skupin kot na ravni celotnega vrtca in na ravni organizacije prireditvev za širšo javnost).
- Imamo kar nekaj strokovnih delavk z veliko količino delovnih izkušenj in zelo praktičnih znanj, po drugi strani pa imamo tudi kar nekaj mladih strokovnih delavk s svežimi zamislimi.

- Med strokovnimi delavkami je kar nekaj takih, ki imajo izjemen smisel za določene dejavnosti (od smisla za vodenje in organizacijo, do športa, glasbe, umetnosti...).
- Relativno majhen vrtec omogoča dobro medsebojno poznavanje.
- Strokovne delavke so zelo odprte v komunikaciji s starši, izmenjava informacij je dobra, starše se vključuje v življenje in delo vrtca...
- Večina zaposlenih ima velik čut odgovornosti za delo, ki ga opravlja.

SLABOSTI:

- Kar nekaj nejasnosti pri delu v prvem starostnem obdobju (neprilagojenost organizacije dela, težave pri načrtovanju ciljev in izbiri ustreznih dejavnosti, neprilagojenost zunanjega igrišča...).
- Težavna komunikacija med zaposlenimi, nezaupanje v kolektivu, problem slabe samopodobe, šibka izmenjava mnenj, zamisli, primerov dobre prakse, didaktičnih materialov...
- Ne znamo se ceniti, izpostaviti, v primerjavi z zaposlenimi v šoli se pogosto čutimo manj vredne.
- Občasne težave s čustveno regulacijo v primerih ekstremnejših občutljivih odzivov otrok, v primerih neprilagojenega vedenja s strani otrok...
- Kar nekaj prostorskih ovir (urejenost v telovadnici, urejenost koticov po igralnicah, ureditev posebnih prostorov za umetniške dejavnosti, knjižnico ipd., ureditev sanitarij, zunanjega igrišča...).
- Pogrešamo večjo pestrost dejavnosti na področju družbe, narave, na nekaterih področjih matematike.
- Kar nekaj nezadovoljstva pri organizaciji življenja na prostem (uravnoveženost zastopanja vseh področij kurikula, uporaba naravnih danosti v okolju, samoiniciativnost pri dodajanju elementov zunanjemu igrišču...).
- Pogrešamo moški vidik življenja (uravnoveženost med tipično dekliskimi in fantovskimi aktivnostmi; navzočnost moškega lika...).

PRILOŽNOSTI:

- Predstavitve in izmenjava dobre prakse med seboj v kolektivu.
- Izmenjava didaktičnih materialov in gradiv.
- Uvajamo in razvijamo nove vzgojne pristope, didaktična gradiva.
- Vključevanje hišnika in kuharja tudi v vzgojni proces.
- Pričakujemo nov vrtec in s tem boljše prostorske pogoje dela.

OVIRE:

- Težave, ki jih povzročajo slaba samopodoba zaposlenih.
- Geografska lega, zaradi katere imamo premalo izmenjave z zunanjim svetom.

e. Vidik otrok

PREDNOSTI:

- Relativno velik delež otrok, ki živijo v urejenih družinskih razmerah.
- Velika večina otrok vrtca pozitivno sprejema, radi bivajo v vrtcu, izražajo navdušenje, veselje in zadovoljstvo.
- Po mnenju staršev otroke v vrtcu navdušuje predvsem igra z drugimi vrstniki, prijaznost in naklonjenost vzgojiteljic ter številne ustvarjalne dejavnosti.

- Imamo zelo malo pritožb s strani otrok (tudi preko staršev), ki bi kazale na otrokovo nezadovoljstvo z vrtcem in bivanjem v njem. Tiste pritožbe, ki so, so v veliki večini povezane z nesoglasji v sami vrstniški igri.

SLABOSTI:

- Normativi v vzgojnih skupinah so vrsto zadnjih let vedno povišani na maksimalno možno število vključenih otrok, kar z vidika otrok pomeni manj možnosti za individualiziran pristop do njih (za posameznega otroka je tako na razpolago manj časa in manj prostora kot bi ga bilo sicer).
- Opazamo, da otroci v zadnjih letih postajajo vzgojno zahtevnejši (večja stopnja nemirnosti med otroki, v primerjavi s preteklimi generacijami imajo več znanja, med otroci so postale veliko večje razlike v stopnji in kvaliteti znanja, pri igri so postali manj samostojni, izražajo večjo potrebo po navzočnosti odrasle osebe pri igri, ob prvem prihodu v vrtec imajo šibkejšo razvite veščine vzpostavljanja socialnih stikov ipd.).

PRILOŽNOSTI:

- Zaradi naklonjenosti in pripravljenosti otrok je možno bolj kvalitetno delo.
- Več možnosti, da delamo na višji ravni, ker se nam ni potrebno ukvarjati z osnovnimi stvarmi (manj časa se porabi za telesno nego).

OVIRE:

- Več časa porabimo za razvoj samostojnosti . . .
- Večje razlike v sposobnostih in predznanju otrok v skupini zahtevajo bolj individualizirane pristope; težje izvajanje skupinskih aktivnosti.
- Več nemirnih otrok v skupini zahteva več časa za aktivnosti umirjanja, manj časa za igrivo učenje . . .

IV. PREDNOSTNI CILJI ZA DOSEGO CILJEV PROGRAMA RAZVOJA VRTCA

Na temelju analize so bili izpostavljeni naslednji prednostni cilji programa razvoja vrtca:

- Vrtec kot prostor novih priložnosti:** Ureditev prostorov novega vrtca na način, ki bo skladen z vizijo vrtca, ki bo ustvarjal občutje domačnosti in toplote doma, ki bo spodbujal čim bolj celosten razvoj otrok.
- Vrtec kot prostor igrivega raziskovanja na prostem:** Obogatiti vzgojno-izobraževalni program, da bo otrokom v kar največji meri omogočal doživljanje in raziskovanje bližnjih naravnih življenjskih prostorov.

- c. **Vrtec kot prostor razvijanja samostojnosti in povezanosti:** Ustvariti pogoje za razvoj otrokove zdrave samostojnosti, sproščenega izražanja individualnih potreb ter za razvoj odgovornega in solidarnega sobivanja v skupnosti z drugimi ljudmi.

- d. **Vrtec, ki diha z okoljem:** Spodbuditi razvoj občutja ponosa in pripadnosti svoji kulturi ter razvoj spoštljivega odnosa do drugih kultur.

- e. **Vrtec kot prostor medsebojne izmenjave:** Ustvariti vzgojno okolje z bogato izmenjavo izkušenj in znanj, ki bo promoviralo vrednote medsebojnega sodelovanja in razvijalo občutje, da smo med seboj vsi povezani.

- f. **Vrtec kot prostor inovativne vzgojne prakse:** Spodbuditi razvoj inovativnih vzgojnih pristopov in ustvariti delovno okolje z bogato medsebojno izmenjavo delovnih izkušenj, znanj in didaktičnih gradiv.

V. STRATEGIJE ZA DOSEGO CILJEV PROGRAMA RAZVOJA VRTCA

Za vsak prednostni cilj razvoja vrtca je razvojni tim pripravil opredelitev pričakovanih rezultatov, kazalnike teh rezultatov, temeljne dejavnosti za doseg ciljev in način spremljanja doseganja zastavljenih ciljev. Vse opredelitve so prikazane v nadaljevanju tega dokumenta.

VRTEC KOT PROSTOR NOVIH PRILOŽNOSTI

RAZVOJNI CILJ: Ureditev prostorov novega vrtca na način, ki bo skladen z vizijo vrtca, ki bo ustvarjal občutje domačnosti in topline doma, ki bo spodbujal čim bolj celosten razvoj otrok.

PRIČAKOVANI REZULTATI	KAZALNIKI REZULTATOV	DEJAVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	NAČIN SPREMLJANJA
<p>Za otroke: Prostori imajo funkcionalno razporejeno notranjo opremo, ki jo je mogoče prostorsko prilagajati glede na vsakokratne potrebe vzgojne skupine. Vrtec ima več površin, namenjenih različnim oblikam gibalnih dejavnosti, senzornemu doživljanju in raziskovalno-eksperimentalnim dejavnostim. Prostori so urejeni na način, ki prispeva k vzdušju domačnosti in prijetnosti.</p> <p>Za starše: Vrtec ima urejen kotiček za starše, v katerem lahko starši najdejo za njih zanimive informacije in v njem v miru počakajo na svoje otroke.</p> <p>Za zaposlene: Vrtec ima urejene delovne in družabne kotičke za zaposlene, ki spodbujajo k medsebojnemu sodelovanju in ustvarjalnemu delu.</p> <p>Za lokalno skupnost: Vrtec predstavlja s svojo zunanjo in notranjo podobo primer ustanove, ki je urejena na način, da lahko dobro opravlja svojo dejavnost, hkrati pa se umešča v krajinsko podobo lokalnega okolja.</p>	<p>Zaposleni izražajo zadovoljstvo z razporeditvijo notranje opreme v vrtcu.</p> <p>Starši izražajo zadovoljstvo s kotičkom, ki je namenjen njim.</p> <p>Otroci izražajo zadovoljstvo z urejenostjo igralnih prostorov. V prostorih se počutijo domače in prijetno ter vsakodnevno uporabljajo igralne površine, namenjene različnim dejavnostim.</p> <p>Okolice vrtca je urejena v skladu s priporočili TNP v zvezi z urejanjem prostora.</p>	<p>Ureditev prostorov vrtca na način, ki bo omogočal bogate senzorne izkušnje in v katerem bodo uravnoteženo zastopana vsa čutila.</p> <p>Ureditev prostorov vrtca na način, ki bo spodbujal pestro gibalno dejavnost otrok.</p> <p>Ureditev prostorov vrtca na način, ki bo omogočal čim več izkustvene, raziskovalne in eksperimentalne igre.</p> <p>Ureditev prostorov vrtca na način, ki bo čim bolj praktičen in funkcionalen tako za otroke kot tudi za starše in zaposlene vrtca.</p> <p>Ureditev prostorov vrtca na način, ki bo kar najbolj prispeval k doživljanju prijetnega in domačega vzdušja.</p>	<p>Analiza zadovoljstva s prostorsko ureditvijo vrtca med zaposlenimi, otroki in starši.</p> <p>Presoja funkcionalnosti ureditve glede na to, koliko ureditev omogoča senzorne, motorične, izkustvene, raziskovalne, eksperimentalne izkušnje.</p>

VRTEC KOT PROSTOR IGRIVEGA RAZISKOVANJA NA PROSTEM

RAZVOJNI CILJ: Obogatiti vzgojno-izobraževalni program, da bo otrokom v kar največji meri omogočal doživljanje in raziskovanje bližnjih naravnih življenjskih prostorov.

PRIČAKOVANI REZULTATI	KAZALNIKI REZULTATOV	DEJAVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	NAČIN SPREMLJANJA
<p>Za otroke: Vzgojno-izobraževalni program vsebuje dejavnosti, ki spodbujajo razvoj otrokovih kompetenc na področju bivanja na prostem. Med vzgojno-izobraževalnimi dejavnostmi, ki se izvajajo na prostem, prevladujejo raziskovalne, izkustvene in eksperimentalne igre. Zunanje igralne površine so urejene na način doživljajskega igrišča.</p> <p>Za starše: Starši so seznanjeni s pomenom izvajanja dejavnosti na prostem. Vrtec spodbuja starše, da so tudi sami s svojimi otroki čim več časa na prostem.</p> <p>Za zaposlene: Strokovne delavke načrtujejo dejavnosti na prostem, tako da so uravnoteženo vključena vsa kurikularna področja.</p> <p>Za lokalno skupnost: Vrtec spodbuja lokalno skupnost, da zunanje javne površine ureja na način, ki spodbuja aktivno življenje otrok na prostem.</p>	<p>Delež vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki se izvajajo na prostem.</p> <p>Delež posameznih kurikularnih področij v vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, ki se izvajajo na prostem.</p> <p>Urejenost zunanjih igralnih površin v skladu z načeli doživljajskega igrišča.</p> <p>V aktivnosti, ki so namenjene staršem, so vključene vsebine o pomenu življenja otrok na prostem.</p> <p>Predlogi in pobude, ki jih vrtec posreduje organom lokalne skupnosti.</p>	<p>Ureditev in uporaba zunanjih igralnih površin čim bolj v stilu doživljajskega igrišča.</p> <p>Uravnoteženo vključevanje vseh šestih področij kurikuluma v dejavnosti na prostem.</p> <p>Izvajanje čim večjega števila vzgojnih dejavnosti na prostem: na vrtčevskem igrišču, v bližnjem gozdu, ob reki Savi, na bližnjih travnikih.</p> <p>Vključevanje raziskovalne, izkustvene in eksperimentalne igre v dejavnosti na prostem.</p>	<p>Dokumentiranje izvajanja vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki se izvajajo na prostem (dnevniški zapisi).</p> <p>Vodenje dokumentacije o urejenosti zunanjih igralnih površin.</p> <p>Dokumentiranje dejavnosti, v katere se vključujejo starši in/ali širša javnost.</p>

VRTEC KOT PROSTOR RAZVIJANJA SAMOSTOJNOSTI IN POVEZANOSTI

»Ustvarjamo okolje, ki otroka sprejema takšnega kot je.«

RAZVOJNI CILJ: Ustvariti pogoje za razvoj otrokove zdrave samostojnosti, sproščenega izražanja individualnih potreb ter za razvoj odgovornega in solidarnega sobivanja v skupnosti z drugimi ljudmi.

PRIČAKOVANI REZULTATI	KAZALNIKI REZULTATOV	DEJAVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	NAČIN SPREMLJANJA
<p>Za otroke: Vzgojno-izobraževalni program v posamezni vzgojni skupini se prilagodi dejanskim potrebam vključenih otrok. Vrtec izvaja čim več dejavnosti, ki otroke spodbujajo k aktivnim oblikam učenja. Vrtec vsem otrokom omogoči aktivno vključevanje v skupino, spodbuja otroke k navezovanju stikov z drugimi otroki in odraslimi, k sproščnemu izražanju v skupini, k pridobivanju pozitivnih potrditev s strani vrstnikov, k čim bolj samostojni skrbi za svoje potrebe.</p> <p>Za starše: Vrtec spodbuja starše, da svojim otrokom omogočijo čim več možnosti za prakticiranje samostojnosti.</p> <p>Za zaposlene: Zaposleni aktivno skrbijo za medsebojno povezanost in kvalitetno medsebojno komunikacijo.</p> <p>Za lokalno skupnost: Vrtec predstavlja primer ustanove, ki spodbuja medsebojno spoštovanje in daje občutek osebne vrednosti vsem vključenim.</p>	<p>Vsaka vzgojno-izobraževalna skupina ima izdelano oceno dejanskih potreb vključenih otrok.</p> <p>Delež dejavnosti, ki otroke spodbuja k aktivnim oblikam učenja. Delež dejavnosti, ki otroke spodbuja k socialnim interakcijam med vrstniki.</p> <p>V aktivnosti, ki so namenjene staršem, so vključene vsebine o pomenu razvoja samostojnosti otrok.</p> <p>Zaposleni izražajo zadovoljstvo s kvaliteto medsebojne interakcije v kolektivu.</p> <p>Vrtec pripravlja aktivnosti v sodelovanju z lokalno skupnostjo.</p>	<p>Spodbujanje povezanosti preko kvalitetne medsebojne komunikacije (dejavnosti za razvijanje spretnosti poslušanja, izražanja, medsebojnega sprejemanja, sodelovanja, solidarnosti).</p> <p>Prilagoditev vzgojno-izobraževalnega programa, da bo kar najbolj odražal konkretne potrebe otrok v posameznih razvojnih obdobjih (s poudarkom na izkustvenem učenju oziroma igri, ki izhaja iz otrokovega interesa in njegovih dejanskih zmožnosti samostojnega raziskovanja in doživljanja sveta).</p> <p>Spodbujanje razvoja občutja osebne vrednosti (v smislu zaupanja, da nekomu pripadam, da sem ljubljen in sprejet tak kot sem).</p> <p>Izvajanje aktivnosti, ki otrokom omogočajo sproščeno izražanje in razvijanje specifičnih interesov (ki so povezani s spolom, družinskim okoljem, kulturo ipd.).</p> <p>Spodbujanje starejših otrok, da se sproščeno izražajo v skupini, da se vključujejo v dejavnosti, kjer imajo otroci možnost nastopati pred skupino in pridobiti pozitivne potrditve s strani vrstnikov.</p>	<p>Dnevniški in drugi zapisi v posameznih vzgojnih skupinah.</p> <p>Analiza doseganja samostojnosti in socialnih veščin povezanosti pri otrocih.</p> <p>Dokumentiranje dejavnosti, v katere se vključujejo starši in/ali širša javnost.</p> <p>Analiza zadovoljstva zaposlenih s kvaliteto medsebojne interakcije v kolektivu.</p>

VRTEC, KI DIHA Z OKOLJEM

»Ponosen sem nase in na skupnost, v kateri živim.«

RAZVOJNI CILJ: Spodbuditi razvoj občutja ponosa in pripadnosti svoji kulturi ter razvoj spoštljivega odnosa do drugih kultur.

PRIČAKOVANI REZULTATI	KAZALNIKI REZULTATOV	DEJAVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	NAČIN SPREMLJANJA
<p>Za otroke: Vrtec izvaja dejavnosti, ki otrokom omogočajo doživljanje in spoznavanje svoje kulture in domačega kraja ter dejavnosti, v katerih otroci pridobijo pozitivne izkušnje ob značilnostih domačega okolja. Vrtec izvaja dejavnosti, ki otrokom omogočajo doživljanje in spoznavanje drugih kultur.</p> <p>Za starše: Vrtec spodbuja starše, da imajo otroci tudi doma (v ožji in širši družini) čim več možnosti za neposredno doživljanje lastne kulture.</p> <p>Za zaposlene: Zaposleni poznajo in vnašajo elemente domače kulture v svojo vzgojno prakso. Tudi prostore vrtca urejajo čim bolj v skladu s tipičnimi krajinskimi značilnostmi.</p> <p>Za lokalno skupnost: Vrtec sodeluje pri ustvarjanju turistične ponudbe na področju Bohinja.</p>	<p>Delež dejavnosti, ki otrokom omogočajo doživljanje in spoznavanje svoje kulture in domačega kraja ter drugih kultur. Delež dejavnosti, v katerih otroci pridobijo pozitivne izkušnje ob značilnostih domačega okolja.</p> <p>V aktivnosti, ki so namenjene staršem, so vključene vsebine o pomenu doživljanja lastne kulture v domačem okolju.</p> <p>Strokovne delavke pripravijo didaktične materiale in gradiva s področja spoznavanja kulture domačega kraja.</p> <p>Dejavnosti, izvedene v sodelovanju s turističnimi organizacijami na področju Bohinja.</p>	<p>Doživljanje in spoznavanje domačega kraja, kulturnih običajev, značilne kulinarike, domače obrti, jezikovnih posebnosti, bohinjskih pravljic.</p> <p>Raziskovanje kulturnih in naravnih posebnosti domačega kraja, zlasti tistih, na katere smo lahko upravičeno ponosni.</p> <p>Raziskovanje kulturnih in naravnih posebnosti drugih krajev: na kaj so lahko ponosni otroci, ki živijo tam?</p> <p>Sodelovanje vrtca pri ustvarjanju turistične ponudbe za družine s predšolskimi otroki.</p>	<p>Dnevniški in drugi zapisi v posameznih vzgojnih skupinah.</p> <p>Popis zbirk didaktičnih materialov in gradiv s področja spoznavanja kulture domačega kraja, ki jih ima vrtec na razpolago za delo v vzgojnih skupinah.</p> <p>Analiza uporabe didaktičnih materialov in gradiv po vzgojnih skupinah.</p> <p>Analiza odzivov otrok na dejavnosti s področja spoznavanja kulture domačega kraja.</p> <p>Dokumentiranje dejavnosti, v katere se vključujejo starši in/ali širša javnost.</p>

VRTEC KOT PROSTOR MEDSEBOJNE IZMENJAVE

»Gradimo mostove – vsi smo med seboj povezani.«

»Vsi za enega, eden za vse!«

RAZVOJNI CILJ: Ustvariti vzgojno okolje z bogato izmenjavo izkušenj in znanj, ki bo promoviralo vrednote medsebojnega sodelovanja in razvijalo občutje, da smo med seboj vsi povezani.

PRIČAKOVANI REZULTATI	KAZALNIKI REZULTATOV	DEJAVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	NAČIN SPREMLJANJA
<p>Za otroke: Vrtec otrokom omogoči čim več priložnosti za doživljanje medsebojne prepletenosti na različnih ravneh družbenega sistema, pa tudi za doživljanje prepletenosti med naravo in človekom. Otroci ob tem razvijajo občutje medsebojne povezanosti in spoznavajo vrednote medsebojnega sodelovanja.</p> <p>Za starše: Vrtec se aktivno povezuje s starši, se odziva na njihove potrebe v odnosih do otrok, s starši sodeluje in na tak način predstavlja model dobrega sodelovanja med različnimi subjekti družbenega sistema.</p> <p>Za zaposlene: Zaposleni se med seboj povezujejo v solidarno skupnost, ki ceni izkušnje starejših delavcev in sveže zamisli mlajših. S skrbjo za zdrave medsebojne odnose postajajo vedno bolj prepoznaven zgled dobrega medsebojnega sodelovanja.</p> <p>Za lokalno skupnost: Vrtec se povezuje z različnimi subjekti lokalne skupnosti. Daje pobude ali se odziva na pobude drugih, ki so namenjene zdravemu razvoju otrok.</p>	<p>Delež dejavnosti, ki otroke spodbuja k doživljanju medsebojne prepletenosti na različnih ravneh družbenega sistema ter med naravo in človekom.</p> <p>V aktivnosti, ki so namenjene staršem, so vključene vsebine o pomenu sodelovanja med različnimi subjekti družbenega sistema.</p> <p>Zaposleni izražajo zadovoljstvo z medsebojno solidarnostjo v kolektivu in zadovoljstvo z medsebojnimi odnosi.</p> <p>Vrtec pripravlja aktivnosti v sodelovanju z lokalno skupnostjo.</p>	<p>Doživljanje in spoznavanje različnih ljudi in socialnih okolij, ki gradijo našo družbo (posameznikov, ustanov, organizacij, podjetij) ter spoznavamo dobrine, ki jih prispevajo skupnosti.</p> <p>Raziskovanje in odkrivanje medsebojne prepletenosti in soodvisnosti (soodvisnost med ljudmi, pa tudi soodvisnost med človekom in naravo).</p> <p>Izvajanje dejavnosti, v katerih imajo otroci možnost doživljanja medgeneracijske prepletenosti in povezanosti.</p> <p>Izvajanje dejavnosti, v katerih imajo otroci možnost doživljanja prepletanja zgodovine in tradicionalnih vrednot ter sodobnega časa in novih razvojnih priložnosti.</p>	<p>Dnevniški in drugi zapisi v posameznih vzgojnih skupinah.</p> <p>Analiza odzivov otrok na dejavnosti s področja medsebojnega sodelovanja.</p> <p>Dokumentiranje dejavnosti, v katere se vključujejo starši in/ali širša javnost.</p> <p>Analiza zadovoljstva zaposlenih s kvaliteto medsebojnih odnosov in medsebojne solidarnosti.</p>

VRTEC KOT PROSTOR INOVATIVNE VZGOJNE PRAKSE

RAZVOJNI CILJ: Spodbuditi razvoj inovativnih vzgojnih pristopov in ustvariti delovno okolje z bogato medsebojno izmenjavo delovnih izkušenj, znanj in didaktičnih gradiv.

PRIČAKOVANI REZULTATI	KAZALNIKI REZULTATOV	DEJAVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	NAČIN SPREMLJANJA
<p>Za otroke: Vrtec nenehno posodablja vzgojne pristope in izbira tiste, ki spodbujajo optimalen in celosten razvoj otroka na vseh pomembnih razvojnih področjih.</p> <p>Za starše: Vrtec osvešča starše o temeljnih razvojnih potrebah otrok in predstavlja primere razvojno spodbudnih načinov preživljanja (družinskega) časa z otroki.</p> <p>Za zaposlene: Zaposleni kontinuirano skrbijo za svoj profesionalni razvoj, spoznavajo inovativne vzgojne pristope in bogatijo svojo delovno prakso. Svoje izkušnje, znanja in didaktična gradiva nesebično delijo z drugimi člani kolektiva.</p> <p>Za lokalno skupnost: Vrtec predstavlja primer ustanove, ki nenehno skrbi za svoj razvoj, pri čemer upošteva preskušeno tradicijo in je hkrati odprta za najsodobnejša spoznanja o kakovostni vzgoji. Svoje primere dobre prakse odprto predstavlja zainteresirani javnosti.</p>	<p>V vsakoletne posebne strokovne naloge so vključene aktivnosti spoznavanja, izbiranja in uvajanja novih vzgojnih pristopov.</p> <p>V aktivnosti, ki so namenjene staršem, so vključene vsebine o temeljnih razvojnih potrebah otrok ter predstavljene aktivnosti kvalitetnega preživljanja časa z otroki.</p> <p>Vrtec ima urejene zbirke didaktičnih materialov, gradiv in zbirk, ki jo sestavljajo prispevki vseh zaposlenih strokovnih delavcev.</p> <p>Strokovne delavke imajo za delo v svoji skupini na razpolago več didaktičnih materialov, gradiv in zbirk (kar je posledica večje medsebojne izmenjave).</p> <p>Vrtec ima spletne predstavitve, tiskano gradivo ali je izvedel izobraževalna srečanja s predstavitvami primerov dobre prakse, namenjene širši javnosti.</p>	<p>Spoznavanje novih vzgojnih pristopov in dopolnjevanje vzgojno-izobraževalne prakse s svežimi pristopi (vključevanje elementov NTC pristopa, koncepta Reggio Emilia, koncepta doživljajskih igrišč ipd.).</p> <p>Uskladitev vzgojno izobraževalne prakse z Unescovimi štirimi stebri učenja (po Delorsu).</p> <p>Izmenjava didaktičnih materialov, gradiv, zbirk, idej, znanj in izkušenj med strokovnimi delavkami in delavci v vrtcu.</p> <p>Delitev primerov dobre prakse iz našega vrtca s širšo javnostjo.</p> <p>Organiziranje dejavnosti, ki staršem predstavljajo razvojno spodbudne načine preživljanja (družinskega) časa z otroki.</p>	<p>Dokumentiranje izvajanja posebnih strokovnih nalog.</p> <p>Shranjevanje gradiv o novih vzgojnih pristopih, ki jih pridobijo ali ustvarijo strokovni delavci vrtca.</p> <p>Popis zbirk didaktičnih materialov in gradiv, ki jih ima vrtec na razpolago za delo v vzgojnih skupinah.</p> <p>Analiza uporabe didaktičnih materialov in gradiv po vzgojnih skupinah.</p> <p>Spremljanje vsebin na spletnih straneh vrtca.</p> <p>Dokumentiranje dejavnosti, v katere se vključujejo starši in/ali širša javnost.</p>

VI. SPREMLJANJE IZVAJANJA PROGRAMA RAZVOJA VRTCA BOHINJ

Izvajanje programa razvoja Vrtca Bohinj se uresničuje ob podpori vrtčevskega razvojnega tima.

Naloge razvojnega tima v procesu uresničevanja programa razvoja Vrtca Bohinj:

- sodelovanje pri pripravi izvedbenih aktov – Letnih delovnih načrtov, na katerih temelji uresničevanje programa razvoja vrtca;
- postopno uvajanje zastavljenih ciljev programa razvoja vrtca v neposredno strokovno delo vrtca;
- podpora zaposlenim pri načrtovanju, izvajanju, spremljanju in vrednotenju dejavnosti, ki vodijo v doseganje zastavljenih ciljev programa razvoja vrtca;
- spremljanje in vrednotenje rezultatov dejavnosti za doseganje zastavljenih ciljev programa razvoja vrtca;
- spodbujanje konstruktivnega dialoga med zaposlenimi, otroki, starši in predstavniki ustanovitelja;
- predstavljanje programa razvoja vrtca in njegovega uresničevanja zainteresirani javnosti.

VII. SKLEP

Program razvoja vrtca je bil sprejet na svetu zavoda v Bohinjski Bistrici, dne 12.9.2012.